

Jég

Jólesik a nyári forróságban a sarkkörü élővilágról szóló műsor. Talán más nem is esne jól. Éppen azt mutatja a kamera, ahogy a jégtörő hajók recsegve, ropogva omlasztják az ezüst páncélt. Állítólag komoly élővilág található a jég alatt, legalábbis ezt mondják.

Összefüggő jégtakarót már gyerekként is láttam, akkor vesztettem el Orsit először. Az óvoda udvarán sérthetetlen volt a jég. Peti volt köztünk a legerősebb, legalábbis kiscsoportban és középsőben biztosan, utána már Norbi lett az. Innen tudom, hogy nem nagycsoportban történt, mert Petit álltuk körül, és ámulattal figyeltük, ahogy hatalmas rúgásai hatására sem történt semmi. A megfagyott víz mintha minden próbálkozástól erősebbé és félelmetesebbé vált volna. Peti egyre nagyobbakat jajdult. Másnap nem jött oviba, borogatni kellett a lábát. Én óvatosabb voltam, nem bántottam a jeget, remélve, hogy engem sem bánt. Inkább fogócskázni akartam, mint minden délután, Orsival, aki a legszebb és legkedvesebb lány volt a csoportban. A kisebb mászóka és a földbe süppedt traktorgumi között szoktunk szaladgálni, de a máskor óriásinak látszó kerék akkor alig állt ki a földből, elnyelte a jég. Ahogy futottam Orsi után, hirtelen kicsúszott alólam a talaj, és a fejem nagyot koppant a kemény talajon. Bágyadtan néztem körül, kék és sárga vonalakat láttam, mögötte pedig az óvónő homályosan is riadt arca közeledett felém.

Bár valamennyire érdekel a téma, mégis átkapcsolok egy másik csatornára, ahol valami pszichológiai műsor megy, a gyász fokozatairól szól. Tagadás, harag, alkudozás, depresszió, elfogadás. Mosolyogva beszél ezekről a szakértő az interjúban. Meg arról, hogy milyen meghatározó élmény az első veszteség az életünkben, annak a mintájára fogunk viszonyulni a többihez. Vissza akarok kapcsolni a másik csatornára, de elakad az ujjam egy hosszú hajszálban a távirányítón. Orsié, tele van még a hajszálaival a kanapé, az ágy, a lefolyó. Korábban nagyon idegesített, de most már egyáltalán nem zavar. Egy hete költözött el, de sokkal többnek tűnik. Kiegyeznék azzal is, ha hetente egy napra visszajönne, beledörgölné a haját a kedvenc törölközőmbe, a párnámba, a kocsijéjébe. Hagyhatna a mosdókagylóban is. Az

egy hétig kitartana. Kipiszkálom a hajszálat, és visszakapcsolok a másik csatornára, ott még mindig a jeges világot mutogatják.

Ma már tudom, hogy az sarki fény volt, aurora borealis. Azt láttam gyermekként az óvoda udvarán, amikor elcsúsztam a jégen, és bevertem a fejem. Film is készült ilyen címmel, abban is úgy vesztette el az anyja a gyermekét, ahogyan én Orsit. Egy pillanat alatt. Másik óvodába írátták, de akkor ezt nem tudtam. Persze a tavasz abban az évben is eljött. Az olvadás után is sokáig kerestem még Orsit. A gumiabroncs belsejében, a mászóka alatt, még a kavics alá is leástam. Aztán egyszer az óvónők mellékesen szóba hozták, hogy már másik oviba jár. Meg hogy emlékszem-e, kérdezték mosolyogva. Vigyorogtak, pont, mint a pszichológus a tévében. Kérdeztem, hogy legalább péntekenként, csak egyszer hetente a délutáni udvari játéokra nem jönne-e vissza, akkor tudnánk megint fogócskázni. Erre még jobban nevettek.

Rá húsz évre futottunk össze legközelebb Orsival, teljesen véletlenül. Már az első újratalálkozásunkon hagyott néhány hajszálat a garbómon, a nyakamnál és a mellkasomon is. Olyan magától értetődően jöttünk össze. Három évig nagyon jól meg is voltunk. Az elmúlt télen elmentünk korizni a Balatonra, és már nem olyan volt a kézfogás, mint az elején, fárasztóvá váltak a mosolyok is. Amikor lehajtottam a fejem, és megláttam a jégen a tükörképemet, megijedtem. Talán Orsi elvesztette egy részemet, és már nem találja meg a jég alatt.

A sarkkörről szóló műsor a végéhez közeledik, a kutatók szöges bakancsban haladnak a fagyott tájban, ráközelít a kamera a talpukra. A jég alatti élővilág nagyon sokszínű, szivacsok, gerinctelenek, változatos létformák kavalkádja él egész mélyen is, mondja a narrátor. Szerintem viszont kamu az egész.